

Miljödepartementet
Naturmiljöenheten
Mattis Loberg
miljodepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Vår referens **Diarienummer**
Anders Brandén Klang Utr 2013/84
Er referens **Datum**
M2013/2279/Nm 2013-12-19

Remissvar rörande "Synliggöra värdet av ekosystemtjänster" (SOU 2013:68)

Trafikanalys har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på den rubricerade utredningen, och vill med anledning av det lämna följande yttrande. Trafikanalys har valt att fokusera på de delar av utredningens förslag som kan förväntas ha stor betydelse för transportsystemets infrastruktur och funktion.

Allmänna kommentarer

Det är mycket angeläget att uppmärksamma ekosystemtjänster, och den nytta som dessa skapar för samhället. Samtidigt kan det konstateras att det ännu ofta föreligger stora brister i de miljökonsekvensbedömningar som görs inför olika typer av exploateringar och i samband med framtagande av planer och program. Ett försök att värdera påverkan på ekosystemtjänster kan aldrig bli bättre än de underliggande miljöutredningarna. Det fortsatta arbetet med ekosystemtjänstbedömningar måste därför bedrivas parallellt med kvalitetshöjande insatser inom MKB-området i övrigt.

Ekosystemtjänstvärdering kan inte heller ensamt användas för en samlad miljöbedömningsvärdering. Metoden inte lämpar sig till exempel inte för att värdera påverkan på utrotningshotade arter (som helt enkelt är för sällsynta för att producera tillräckligt stor nytta). Det finns också en risk att en alltför otydlig definition av begreppet ekosystemtjänster innebär att resultatet av en värdering av ekosystemtjänstpåverkan blir ett ökat tryck på exploatering av naturliga ekosystem. Om till exempel "produktion av timmer" ses som en ekosystemtjänst och värderas enligt en marknadsprismetod, kommer en gammal skog inte att värderas högt alls i jämförelse med en nyplanterad trädåker.

Kommentarer rörande utredningens förslag

Reglering av mark- och vattenanvändning

Här konstaterar utredaren att myndigheter med ansvar i miljömålssystemet har en särskilt nära relation till ekosystemtjänster, och att det därmed också är särskilt angeläget att dessa myndigheter integrerar ekosystemtjänsters värde i beslutsprocesser. Trafikverkets planerings- och förvaltningsansvar för transportinfrastrukturen är starkt kopplat till markanvändningen, och har stor påverkan på ekosystemet. Det finns därför goda skäl att beakta ekosystemtjänster både i arbetet med de nationella planerna för transportsystemet, och i de samlade effektbedömningarna på objektsnivå.

Trafikanalys vill i anslutning till förslagen under denna rubrik också hänvisa till vårt remissyttrande rörande det uppdrag Naturvårdsverket nyligen redovisat i rapporten "Förslag till hur en handlingsplan för grön infrastruktur kan tas fram på regional nivå". Trafikanalys förde i detta yttrande bland annat fram att det är viktigt att åtgärder i en handlingsplan för grön infrastruktur måste grundas på en samhällsekonomisk bedömning så att de åtgärder som genomförs är de som ger störst utdelning för en given kostnad. Därmed blir det viktigt att utveckla standardiserade och kvalitetssäkrade metoder för en monetär värdering av ekosystemtjänster.

Ekologisk kompensation i vardagslandskapet

Utredningen föreslår att en ny särskild utredare skall tillsättas för att analysera förutsättningar för och konsekvenser av en ökad och mer konsekvent tillämpning av ekologisk kompensation i vardagslandskapet (utanför skyddade områden). Om en sådan utredning kommer fram till att ekologisk kompensation är ett effektivt instrument, och relaterad lagstiftning och nationella riktlinjer justeras för att uppnå detta, kommer det ha stor påverkan på framtida planering och utveckling av transportinfrastrukturen. Trafikanalys bedömer att metoden skulle bidra till att internalisera miljökostnader vid en exploatering, och förhoppningsvis också leda till ett minskat exploateringstryck på områden med höga värden ur ekosystemtjänstperspektiv. Trafikanalys välkomnar därför en fortsatt utredning av frågan.

Trafikanalys instämmer också i utredarens bedömning att det är en viktig princip att frågan om tillstånd för en exploatering ska hanteras separat från frågan om krav på kompensationsåtgärder. På så sätt undviks risken att kompensationsåtgärder på annan plats används som argument för en exploatering av ett värdefullt område.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Brita Saxton efter föredragande av Anders Brandén Klang. Avdelningschef Per-Åke Vikman har också deltagit i beredningen av ärendet.

Brita Saxton
Generaldirektör